SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 179/2021-19

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 23. februára 2021 v senáte zloženom z predsedu Roberta Šorla (sudca spravodajca) a zo sudcov Petra Straku a Martina Vernarského predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [redacted], [redacted], bez právneho zastúpenia, pre namietané porušenie jeho základného práva na slobodnú voľbu povolania a prípravu naň podľa čl. 35 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, na ochranu proti svojvoľnému prepúšťaniu zo zamestnania a diskriminácii v zamestnaní podľa čl. 36 písm. b) Ústavy Slovenskej republiky, na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods.1 Ústavy Slovenskej republiky a na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Trnave sp. zn. 20 S 190/2019 z 20. februára 2020 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8 Sžk 30/2020 z 20. augusta 2020 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [redacted] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 6. decembra 2020 doručená ústavná sťažnosť, v ktorej sa sťažovateľ domáhal zrušenia v záhlaví uvedených uznesení, ktorými bola odmietnutá jeho žaloba [§ 98 ods. 1 písm. f) Súdneho správneho poriadku] aj kasačná sťažnosť [§ 459 písm. d) Súdneho správneho poriadku] pre absenciu právneho zastúpenia. Okrem toho žiadal, aby ústavný súd prikázal vec na prejednanie vecne a miestne príslušnému Krajskému súdu v Banskej Bystrici a nariadil mu prejednanie veci aj bez splnenia podmienky právneho zastúpenia zo strany sťažovateľa.

2. Keďže sťažovateľ nebol ani v konaní pred ústavným súdom právne zastúpený, vyzval ho ústavný súd prípisom z 8. decembra 2020 (doručeným 29. decembra 2020) na doloženie plnomocenstva alebo zaslanie žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom a na odstránenie ďalších vád podania, a to v lehote 10 dní.

3. Sťažovateľ v prípise doručenom ústavnému súdu 12. januára 2020 ústavnému súdu oznámil, že o ustanovenie advokáta nežiada a trvá na dôvodoch uvedených v závere ústavnej sťažnosti označených ako *„vyhlásenie sťažovateľa ohľadom povinného právneho zastúpenia v konaní“*. Z nich vyplýva, že *„dôvodmi hodnými osobitného zreteľa“*, pre ktoré sťažovateľ nemôže splniť podmienku právneho zastúpenia, sú: *«1. V totálne skorumpovanom justičnom systéme a v bezprávnom (mafiánskom) štáte žalobcovi (navrhovateľovi) žiadna právna argumentácia vypracovaná advokátom (bez poskytnutia úplatku sudcovi) nepomôže... 2. Účastníkovi konania, ktorý vehementne bojuje proti korupcii v justično-advokátskom prostredí, a dokonca podáva trestné oznámenie na sudcov, žiadny advokát služby neposkytne. 3. Občan, ktorého štátne orgány SR okradli o vysokoškolský titul, o profesionálny rast v zamestnaní, o 60 % výsluhového dôchodku, o zdravie a ešte aj o strechu nad hlavou, nemôže mať finančné prostriedky na platenie predražených a neschopných advokátov. 4. Keby korupcia vedela spievať, tak v tom prípade by sa z každej súdnej budovy na Slovensku ozývali nepretržité árie ako bolo tomu v „spievajúcom dome“ v Štúrove.»*

II.

4. Podľa § 34 ods. 1 v spojení s ods. 2 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) musí byť navrhovateľ v celom konaní pred ústavným súdom zastúpený advokátom, ak sám nie je advokátom. Z uvedeného vyplýva, že jedinou výnimkou z povinného právneho zastúpenia fyzickej osoby v konaní pred ústavným súdom je skutočnosť, že navrhovateľ je sám advokátom. Zákon o ústavnom súde nepozná „dôvody hodné osobitného zreteľa“, pre ktoré by mohol ústavný súd podmienku povinného právneho zastúpenia odpustiť.

5. Z ústavnej sťažnosti, ako aj dodatočného vyjadrenia sťažovateľa je zrejmé, že sťažovateľ sa nehodlá nechať zastúpiť advokátom z dôvodov, že Slovenskú republiku považuje za justično-mafiánsky štát, advokátov za neschopných a sudcov za skorumpovaných (z obdobných dôvodov sa odmietol nechať zastúpiť aj v konaniach napadnutých ústavnou sťažnosťou, pozn.). Vyjadril tiež nevôľu požiadať o ustanovenie advokáta ústavný súd napriek tomu, že bol na túto možnosť vo výzve upozornený. Ide teda o prípad, keď sa sťažovateľ zo subjektívnych dôvodov odmieta nechať v konaní zastupovať advokátom.

6. Ústavný súd konštatuje, že požiadavka na povinné právne zastúpenie je legitímnym obmedzením základného práva na prístup k súdu garantovaného čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. práva garantovaného čl. 6 ods. 1 dohovoru. Právo na prístup k súdu totiž nie je absolútne a je možné sa ho domáhať len „zákonom ustanoveným spôsobom“, s čím počíta priamo čl. 46 ods. 1 ústavy. Takýmto obmedzením je aj zákonná požiadavka na povinné právne zastúpenie vyžadovaná v niektorých typoch súdnych konaní (napr. konanie pred správnym súdom, najvyšším súdom či ústavným súdom). Táto požiadavka nie je samoúčelná; jej účelom je zabezpečiť kvalifikované uplatňovanie práv v typovo najnáročnejších konaniach na strane jednej, ale tiež zabezpečenie efektívneho výkonu spravodlivosti a zabránenie zahlcovaniu súdov nekvalifikovanými podaniami. Povinné právne zastúpenie v konaniach pred dovolacími a ústavnými súdmi považuje za súladné

s právom na prístup k súdu aj Európsky súd pre ľudské práva (napr. Slezák proti Českej republike, rozhodnutie z 14. januára 1998, č. 32487/96; bližšie k obmedzeniam práva na prístup k súdu Pospíšil, I. Právo na spravedlivý proces. In: Wagnerová, E., a kol. Listina základních práv a svobod. Komentář. Praha : Wolters Kluwer, 2012).

7. Keďže sťažovateľ odmietol splniť zákonnú požiadavku zakotvenú v ustanovení § 34 ods. 1 zákona o ústavnom súde a ani po výzve ústavného súdu nedoložil plnomocenstvo na zastupovanie pred ústavným súdom a zároveň nepožiadal o ustanovenie právneho zástupcu, pričom jeho návrh vykazuje aj ďalšie, predovšetkým obsahové nedostatky (nezrozumiteľnosť, nejasnosť), ústavnému súdu neostáva nič iné, než jeho návrh podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde odmietnuť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. februára 2021

Robert Šorl
predseda senátu